

**PAŃSTWOWY
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY
W BYDGOSZCZY**

85-031 Bydgoszcz, ul. Kujawska 4 e-mail: wsse.bydgoszcz@pis.gov.pl

centrala: 52 37 618 00, fax 52 34 59 840 sekretariat: 52 37 329 34 www.pwisbydgoszcz.pl

NHP.9011.29.2017

STAROSTWO POWIATOWE Bydgoszcz, dnia 29 sierpnia 2017 r. w Bydgoszczy Kancelaria Ogólna Punkt Kancelaryjny ul. Konarskiego 1-3	
Wpłynęło: 01. 09. 2017	
Ilość załączników	Starostowie województwa kujawsko-pomorskiego /wg rozdzielnika/
L. dz. .... podpis	

W związku z prowadzeniem prac zabezpieczających i remontowych budynków, wykonywanych w następstwie szkód wywołanych przez nawałnice w miejscowościach województwa kujawsko-pomorskiego, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy prosi o zachowanie szczególnej ostrożności podczas usuwania pokryć dachowych oraz innych elementów budowlanych zawierających azbest (eternity, płyty elewacyjne, elementy izolacyjne).

Azbest zaliczany jest do dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi, charakteryzuje się silnym działaniem kancerogennym, a zdemontowane wyroby wykonane z azbestu zaliczają się do odpadów niebezpiecznych. Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wchłaniania włókien zawieszonych w powietrzu. Biologiczna agresywność pyłu azbestu zależna jest od wielkości oraz stopnia penetracji jego włókien, które gromadzą się w układzie oddechowym. Największym zagrożeniem są włókna respirabilne o średnicy poniżej 3 μm , mogące docierać aż do pęcherzyków płucnych. Zaabsorbowane włókna azbestowe pozostają w płucach, organizm ludzki nie ma zdolności do całkowitego ich wydalania ani rozkładu. Nowotworami złośliwymi spowodowanymi przez azbest są rak płuca oraz międzybłoniak opłucnej. Okres pomiędzy ekspozycją a wystąpieniem pierwszych objawów chorobowych jest wieloletni, jednak powstała już choroba charakteryzuje się gwałtownym rozwojem oraz krótką przeżywalnością.

Nieodpowiednio zabezpieczone pokrycia dachowe mogą spowodować uwolnienie włókien azbestowych do powietrza. Azbest stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi, szczególnie wtedy, gdy jego włókna znajdują się w wdychanym powietrzu. Podczas prac rozbiórkowych oraz naprawczych mających miejsce w ostatnich dniach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, dochodzi do uszkodzeń mechanicznych wyrobów azbestowych tj. łamania,

kruszenia, wiercenia, przemieszczania oraz zrzucania z wysokości podczas prac rozbiórkowych. Wyroby azbestowe odpowiednio zabezpieczone, zachowane we właściwym stanie technicznym nie stanowią zagrożenia dla zdrowia, jednak w trakcie powyższych czynności dochodzi do emisji włókien azbestowych, będących realnym zagrożeniem dla pracowników oraz mieszkańców.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy prosi o zachowanie szczególnej ostrożności podczas prac z wyrobami azbestowymi. Należy zwrócić uwagę aby tego typu prace wykonywały wyspecjalizowane w tym zakresie firmy, wyposażone w odpowiedni sprzęt oraz odzież ochronną. Demontaż wyrobów azbestowych, w tym pokryć dachowych, musi zostać przeprowadzony przez podmiot do tego uprawniony, poprzedzony zgłoszeniem zamiaru wykonania robót budowlanych w Inspektoracie Nadzoru Budowlanego oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r., Nr 71, poz. 649 z późn. zm.).

Zapobieganie emisji pyłu azbestowego podczas prac remontowych oraz rozbiórkowych polega m.in. na zwilżaniu wyrobów wodą przed ich usuwaniem oraz w trakcie wykonywania czynności aby nie dopuścić do jego wysuszenia. Ponadto należy używać wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych. Demontaż wyrobów powinno wykonywać się w miarę możliwości w całości, unikając łamania oraz kruszenia elementów. Odpady azbestowe należy szczelnie zabezpieczyć folią oraz przekazać do utylizacji. Wszelkie prace z wyrobami azbestowymi należy wykonywać z zachowaniem szczególnej ostrożności oraz zastosowaniem środków ochrony indywidualnej (półmaski jednorazowego użytku typu P3, ubrania, rękawice robocze, ochronniki na obuwiu). Zużyte środki ochronne składować należy wraz z odpadami azbestowymi. Ponadto w pobliżu terenu, gdzie usuwane są wyroby zawierające azbest obowiązuje bezwzględny zakaz palenia oraz spożywania posiłków i napojów. Strefę prac należy ogrodzić i oznakować a po ich zakończeniu, teren starannie oczyścić z wykorzystaniem metod tłumiących pył (na mokro). Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho.

Z uwagi na wskazane prace remontowe prowadzone na terenie powiatu Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy prosi o uwzględnienie powyższych zapisów.

Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy
dr n. o zdr. inż. Jerzy Kasprzak